

ז' ניסן התש"ע
22.3.2010

לכבוד
שר הבריאות

דין וחשבון לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים [נוסח חדש],
התשל"ז – 1976 (להלן – הפקודה)

בענין:

ד"ר בעז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות הקובל

באמצעות באת כחו,
עוה"ד שני בצלאל מלשכת היועצת המשפטית,
משרד התובע הראשי משרד
הבריאות, ירושלים

- נגד -

ד"ר גנדי דורפמן ת.ז. [REDACTED] הנקבל

רופא מורשה, בעל רשיון מס' [REDACTED],
באמצעות ב"כ עוה"ד שילה.

1. הקובלנה –

ביום 17.7.2009, הגיש הד"ר בעז לב, המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות, קובלנה מתוקנת נגד הנקבל (להלן – הקובלנה), על כי הנקבל הורשע, ביום 24.3.2008, בעבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי, עבירה לפי סעיף 368ב(א) לחוק העונשין תשל"ז – 1977 (להלן – חוק העונשין), תקיפת בן זוג לפי סעיפים 380 ו-382(4) לחוק העונשין ואיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין (להלן – העבירות); המהוות עבירות פליליות כאמור בסעיף 41(5) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז – 1976 (להלן – הפקודה).

2. הוועדה -

אנו הח"מ מונינו על ידך, לפי הוראות סעיף 44 לפקודה, להיות ועדה שתדון בקובלנה (להלן - הוועדה). בדיון בקובלנה שקיימה הוועדה, ביום 31.12.2009, הופיעו בפניה, הנקבל ובא כחו עו"ד שילה וכן באת כחו של הקובל עו"ד שני בצלאל.

3. האירועים שברקע הקובלנה -

3.1. ההליך הפלילי -

כנגד הנקבל הוגש, לבית משפט השלום בתל-אביב יפו, כתב אישום מתוקן (ת"פ 6195), במסגרת הסדר טיעון, שבו יוחסו לו העבירות המפורטות בסעיף 1 לעיל.

בית משפט השלום, לאחר שהוגשו לו תסקירים של שירות המבחן, נמנע מהרשעת הנקבל, החליט להוציא כנגדו צו מבחן למשך שנה, ודן אותו לענשים הבאים:

(א) פיצוי כספי למתלוננים בסכום של 10,000 ₪;

(ב) חתימה על התחייבות כספית בסכום של 20,000 ₪, להמנע במשך 24 חודש מביצוע כל עבירת אלימות במשפחה.

בערעור שהוגש, על ידי המדינה, לבית המשפט המחוזי בתל-אביב יפו (ע"פ 71519/07), הורשע הנקבל בעבירות שיוחסו לו כאמור והוטל עליו לשלם פיצויים למתלוננת (בת זוגו לשעבר), בסכום של 3,000 ₪.

3.2. האירועים שבעטיים הורשע הנקבל -

עיקרי הדברים העולים מהחלטת בית משפט השלום, שניתנה ביום 13.5.2007, עולה כדלקמן:

(א) הנקבל, יליד 1942, ללא עבר פלילי וללא רישום פלילי, והמתלוננת, חיו כבני זוג, במשך שלוש שנים וגרו עם שני ילדיה הקטינים של המתלוננת. אחד הילדים הוא יליד שנת 1991 והשני, יליד 1992.

(ב) במהלך כשנתיים וחצי, משנת 2003 ועד ליום 12.5.2005, הנקבל תקף את המתלוננת, מספר רב של פעמים. כשר הקטינים ניסה למנוע את תקיפת אמו, דחף הנקבל את שניהם בחוזקה.

(ג) הנקבל תקף את הקטינים במספר מקרים נוספים, כך, בין היתר, הוא צבט אותם בחוזקה ובאחד המקרים נגרם לאחד הקטינים שטף דם והוא נזקק לטיפול רפואי.

(ד) ביום 11.8.2004, בסיומו של דין ודברים בין הנקבל לבין אחד הקטינים, ברח הקטין לחדר האמבטיה על מנת להסתתר מהנקבל, הנקבל דלק אחריו, דחף אותו בחוזקה על השיש באמבט, וכתוצאה מכך נפל הקטין ארצה ונגרם לו שטף דם ית-עורי בצד שמאל של האגן.

(ה) ביום 10.3.2005, שעה שהנקבל ובת זוגו התכוונו לצאת, תפס הנקבל את בת זוגו, דחף אותה לעבר המיטה וכתוצאה מכך נפגעה בת הזוג והיא נזקקה לטיפול רפואי.

(ו) ביום 12.5.2005, הנאשם חזר ממשמרת לילה ותקף את בת זוגו לאחר שתפס אותה בידי, איים עליה כי יהרגה וכתוצאה מכך נגרמו לבת הזוג סימני חבלות על גופה..

4. ההליך בפני הוועדה –

באי כח הצדדים הודיעו, בפתח הדיון, כי הגיעו להסדר לפיו הנקבל יודה בעובדות שבקובלנה, ב"כ הקובל יטען לעונש של התליית רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה, לתקופה של חודש וב"כ הנקבל יטען לעונש קל יותר. לפיכך התמקד הדיון בטיעונים לעניין אמצעי המשמעת הראוי בנסיבות העניין.

5. עמדות הצדדים, כפי שהועלו בפני הוועדה, הן קדלקמו:

5.2 טענות ב"כ הקובל –

5.2.1 שעה ששוקלים מהו אמצעי המשמעת הראוי, יש לתת את הדעת לחומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות התנהגותו ומעשיו של הנקבל וכן לערכים ולאינטרסים עליהם באה הענישה המשמעתית להגין, לרבות השמירה על כבוד המקצוע ואמון הציבור במקצוע הרפואה.

5.2.2 במקרה זה, לא מדובר בארועים שארעו במסגרת עבודתו של הנקבל כרופא. המדובר באירועים שארעו בביתו של הנקבל, במסגרת המשפחה. המדובר ב אלימות כנגד בת זוגו וילדיה, שהנקבל גר עמם.

5.2.3 יחד עם זאת אלימות כשלעצמה, לרבות במסגרת המשפחה, היא מעשה חמור ובמיוחד כאשר המבצע אותה הוא רופא. לפיכך ראוי להעביר מסר ברור, לציבור בכלל כמו גם לציבור הרופאים, שאלימות כזו, פסולה.

5.2.4 הנקבל עבד כרופא ילדים והשאלה, שגם עלתה בבית המשפט אשר דן בהליך הפלילי, הינה אם קיים חשש שהנקבל יסכן ילדים שיבואו לטיפולו. בית המשפט קבע, לאור ראיות שהובאו בפניו, שהנקבל הוא רופא טוב ונאמן. לא הועלתו נגדו תלונה כלשהי, במסגרת עבודתו וכך גם עולה מבדיקת תיקו האישי.

5.2.5 הנקבל, שעבד כשכיר, פרש לגימלאות, לאחר שעבד בישראל כרופא כעשרים וחמש שנים.

5.2.6 הנקבל נתן את הדין על מעשיו במסגרת ההליך הפלילי והוא גם היה בטיפול, במרכז המתמחה בטיפול המונע מעשי אלימות, למעלה משנה.

5.2.7 בנסיבות האמורות, אמצעי המשמעת הראוי הוא התליית רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה, למשך חודש ימים. זאת גם לאור גישת בית המשפט, אשר דן בהיבט הפלילי של מעשיו של הנקבל, אשר לא מצא לנכון להטיל על הנקבל עונש מאסר, כמו גם לאור הענישה המשמעתית שהוטלה בשני המקרים הקודמים, בהם הוגשו נגד רופאים קובלנות עקב מעשי אלימות במשפחה. המדובר בקובלנות שהוגשו נגד דר' יעקב גולוב ונגד דר' מיכאל נרודיצקי, שם דובר במקרים חמורים יותר, כאשר במקרה הראשון הוטלה רשיונו של הנקבל לתקופה של שלושה חדשים ובמקרה השני, לתקופה של ארבעה חדשים.

5.3 טענות ב"כ הנקבל –

שעה ששוקלים מהו אמצעי המשמעת הראוי בנסיבות העניין, יש לתת את הדעת לכל אלה:

השיהוי שבהגשת הקובלנה והדיון בה –

5.3.1

מאז ארעו הארועים שבגינם הוגשה הקובלנה, חלפה תקופה ממושכת. מדובר בארועים שנעשו בתקופה שהסתיימה בשנת 2005, הקובלנה הוגשה בשנת 2008, לאחר שהסתיים הליך הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי והיא נדונה רק בשלהי שנת 2009.

במשך כל התקופה האמורה, הנקבל המשיך לעבוד, באופן רצוף, הן במרפאת קופת החולים וזוהן בבית החולים, עד שפרש לאחרונה מעבודתו, בחודש נובמבר 2009.

תוצאות ההליך הפלילי –

5.3.2

ראוי לתת את הדעת לכך שבית משפט השלום, החליט לעשות שימוש חריג בסמכותו ולסיים את ההליכים ללא הרשעה, חרף חומרת העבירות. כך גם ראוי לתת את הדעת לכך שבית המשפט המחוזי, אף שקיבל את ערעור המדינה בחלקו והרשיע את הנקבל, לא קיבל את עתירת מדינה באשר להטלת עונש של מאסר על תנאי.

נסיבותיו האישיות של הנקבל וההערכה הרבה שזכה לה בעבודתו –

5.3.3

(א) הנקבל סיים את לימודי הרפואה בסנט פטרסבורג, שם הוא קיבל תואר מומחה ברפואת ילדים, בשנת 1966. ועלה לישראל, בשנת 1980 בהיותו כבן 38 שנים. בחודש דצמבר בשנת 1981, נפטרה אשת הנקבל והוא נותר לבדו במרכז קליטה, כשהוא עדיין מתקשה בעברית, עם שני ילדיו הקטינים, בני חמש ועשר.

(ב) אף שבישראל אין לנקבל תואר מומחה ברפואת ילדים, הוא הועסק, מאז שעלה לישראל ועד שפרש לאחרונה לגמלאות, כרופא ילדים. תחילה ביצע הנקבל תורנויות בבית חולים השרון, ובעשרים וחמש השנים האחרונות הוא עבר במרפאות ילדים בקופת חולים הכללית ובמקביל ביצע, שתיים עד שלוש, תורנויות בבית חולים לניאדו.

(ג) הנקבל פרש לגמלאות, ביום 1.11.2009.

(ד) הנקבל הקדיש את כל חייו לטיפול בילדים, במסגרת עבודתו וכן לטיפול בילדיו. במשך כעשרים שנים, זה היה כל עולמו, של הנקבל, כאשר הוא עבד, מסביב לשעון. בשעות היום, הוא עבד, בשעות מפוצלות, במרפאת קופת החולים ובשניים עד שלושה לילות בשבוע, הנקבל היה תורן בבית חולים.

(ה) כשילדיו של הנקבל בגרו, הוא הכיר את המתלוננת והיא וילדיה, עברו לגור בביתו. בשנת 2002 חתמו הנקבל והמתלוננת על הסכם יחסי ממון, שנערך על ידי עורכת דין, חברתה של המתלוננת. מההסכם עולה שמחצית מכל רכושו של הנקבל, לרבות ביתו וחשכוניתו, עברו לידי המתלוננת ונקבע בו גם שמחצית מכל רכוש שיהיה שייך לו בעתיד, יעבור לידיה, בנוסף ל-75% מכל רכוש משותף שיהיה לנקבל ולמתלוננת. הנקבל, שקיווה לשוב ולהקים

בית ומשפחה, חש מנוצל ומרומה, מערכת היחסים בין בני הזוג החלה להדרדר ושניהם הגישו תלונות על מעשי אלימות.

משהוגש כנגד הנקבל כתב האישום, הוא בחר להודות באמור בו ולהמנע מלהביא את המתלוננת וילידה להעיד בבית המשפט. הנקבל ביקש לסיים את מערכת היחסים עם המתלוננת ולהמשיך הלאה בחייו. מיד לאחר שהנקבל הודה באמור בכתב האישום, הוא פנה מיוזמתו, לקבלת טיפול, המיועד למנוע שימוש באלימות, במרכז טיפול ויעוץ המתמחה בתחום זה. מחוות דעת המטפלים במרכז עולה, שהנקבל טופל במרכז מחודש אוקטובר 2006 ועד לחודש יולי 2008, כי הוא הגיע לשיחות בהתמדה. בחוות דעתם, ציינו המטפלים במרכז, את המוטיבציה הגבוהה והאוטנטיות של הנקבל שסייעו לו לסיים את הטיפול בהצלחה ולשוב לנהל שגרת חיים תקינה ושלווה. המטפלים מציינים גם כי הנקבל לוקח אחריות על מעשיו ומביע נכונות ללמוד ולעבד את הגורמים להתנהגותו והכלים להמנע ממנה בעתיד. במקביל לכך פנה הנקבל לבית המשפט לענייני משפחה, שם הגיעו בני הזוג לפשרה שבמסגרתה בוטל הסכם יחסי הממון שביניהם.

(ו) בתקופה שבמהלכה בוצעו הארועים שבגינם הוגשה הקובלנה, היה הנקבל במצב נפשי קשה מאוד והוא אף ביצע נסיון אבדני. בעקבות זאת, הנקבל נבדק על ידי הוועדה הפסיכיאטרית של משרד הבריאות, הוא עבר את הבדיקה בהצלחה וכאמור הוא המשיך בעבודתו ברציפות.

(ז) על אופיו הנוח והאדיב של הנקבל כמו גם על עבודתו המקצועית והמסורה ועל ההערכה שהוא זכה לה בשנות עבודתו, ניתן ללמוד ממכתבי ההמלצה, התודה וחוות הדעת שהוגשו לוועדה, כמו גם מעדויות שנתנו במהלך הדיון בבית משפט השלום.

ב"כ הנקבל הגישה לוועדה:

(1) פרוטוקול, מיום 13.6.2007, מהדיון שהתקיים בבית משפט השלום, והתייחסה לעדות אופי של מי שעבדה עם הנקבל במשך כ- 12 שנים וכן של אם לילד שטופל על ידי הנקבל. האמור בעדויות אלה מלמד על עבודתו המסורה של הנקבל, על יחסו המיוחד לילדים, על יחסו הטובים עם חבריו לעבודה, על ההערכה הרבה שהנקבל זוכה לה בקרב הילדים שבטיפולו, אף לאחר שבגרו, ובקרב הוריהם.

(2) תסקיר קצין המבחן, מיום 10.6.2007, שהוגש לבית המשפט השלום במסגרת ההליך הפלילי. בתסקיר הומלץ על אי הרשעה בדיון, על מנת למנוע פגיעה בעיסוקו של הנקבל כרופא ילדים, בהיות עיסוק זה מרכזי בתפיסת הנקבל ובדימויו העצמי.

(ח) מכתבו, מיום 10.3.2009, של דר' ויסברוד, מנהל מחלקת ילודים ופגים בבית חולים לניאדו, שנכתב לקראת פרישת הנקבל מעבודתו בבית החולים. דר' ויסברוד מציין במכתבו, כי הוא מכיר את הנקבל

כעשרים וחמש שנים, בעבודתו כתורן במחלקות הילדים והילודים /פגים בבית החולים, כי הנקבל מצטיין מבחינה מקצועית, כי הוא עבד כרופא מסור, ידען ומקצוען בכל תקופת עבודתו וכי יחסו לתינוקות, לפגים ולהוריהם ולצוות, היו דוגמה לחינוך רפואי לעילא ולעילא. עוד צויין שם שבכל שנות עבודתו, הנקבל לא הרים את קולו, היה תמיד מסביר פנים ונענה מידית לכל קריאה של צוות האחיות הרופאים והכוננים. דר ויסברוד מוסיף ומציין את שלווה רוחו ונימוסיו של הנקבל ואת יחסו לאחיות ולהורים.

(ט) ברכות שנכתבו, לקראת פרישת הנקבל לגמלאות, מצוות העובדים עמו, בבית חולים לניאדו ובמרפאת קופת החולים, המלמדים על עבודתו המסורה של הנקבל ויחסיו המצויינים והחמים עם חבריו לעבודה, כמו גם על ההערכה שלה זכה מהורי הילדים שבהם טיפל.

(י) המלצה, שניתנה לנקבל, בשנת 1983, לקבלת פרס על עבודתו. ההמלצה מתייחסת, בין היתר, לכך שהנקבל מצטיין בסבלנות רבה וביחסיו הבין אישיים, אשר הקנו לו אמון מצד אמהות לילדים שטופלו על ידו במרפאת קופת החולים ואף הביאו להפחתה ניכרת של התורים והתלונות שהיו בעבר במרפאה.

(יא) מכתבי תודה והערכה, של הורי ילדים שטופלו על ידי הנקבל.

5.3.4 משמעות התליית הרשיון, מבחינת הנקבל –

אף שהנקבל אינו עובד, בשלב זה, לאחר שפרש אך לאחרונה לגמלאות, התליית רשיונו של הנקבל, אף אם לחודש ימים, תפגע בבטחונו האישי ובכבודו העצמי, לאחר כעשרים שנים שבהן הקדיש את חייו לעבודה מסורה ורבת הערכה.

בי"כ הנקבל ביקשה כי יינתן לנקבל לסיים את חייו המקצועיים בכבוד, כראוי לו על רקע עבודתו המסורה ולאור ההערכה הרבה שהוא זכה לה בעבודתו וכי לפיכך לא יוחלט על התליית רשיונו לעסוק ברפואה.

6. דיון והמלצה –

המעשים שבהם חורשע הנקבל, חמורים כשלעצמם, מה גם שמדובר במעשי אלימות בילדים, שאף הגיעו עד כדי צורך בטיפול רפואי. חמור מזה הוא שמדובר ברופא ומעבר לכך, במי שעבודתו מתמקדת בטיפול בילדים. זאת ועוד, לא מדובר במקרה יחיד, כי אם במעשים שחזרו ואירעו על פני כשנתיים וחצי.

דומה שאין צריך לעמוד על הצורך להוקיע מעשי אלימות, בין אם כזו המבוצעת במסגרת המשפחה ובין אם בכלל. אלימות כזו, אין לה מקום בכלל ובפרט בקרב ציבור הרופאים, אף אם לא מדובר במעשים שנעשו במסגרת העבודה, אין היא מתיישבת עם עצם העיסוק ברפואה ויש בה לפגוע באמון הציבור ברופאים.

לפיכך אנו רואים חשיבות לכך, שמעשיו של הנקבל יבואו לידי ביטוי, בנקיטת אמצעי משמעת כנגדו, הן בשל חומרת המעשים והן בשל חשיבותו של מסר ברור כלפי ציבור הרופאים וכלפי הציבור בכלל, לגבי חתירות אלימה של רופא.

מאידך נתנו דעתנו לאלה:

(א) הזמן שחלף מאז ארעו הארועים, שבגינם הוגשה הקובלנה, שבמהלכו עמד הנקבל לדין פלילי על מעשיו.

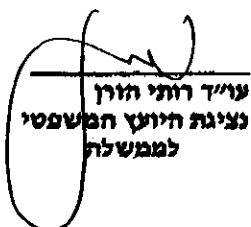
(ב) העובדה שהנקבל פנה מיוזמתו, לקבלת טיפול במרכז למניעת אלימות ואת העולה מחוות דעת המטפלים במרכז, כי הנקבל לקח אחריות למעשיו, פעל במסגרת הטיפול מותוך מוטיבציה גבוהה, סיים את הטיפול בהצלחה ושב לנהל שגרת חיים תקינה ושלווה.

(ג) אף שכאמור לא מדובר בארוע אחד, אלא במעשים שביצעו במהלך כשנתיים וחצי, מדובר בתקופה שבה נקלע הנקבל למצוקה ומעשיו בתקופה זו, עומדים בניגוד לאופיו ונוהגו של הנקבל ככלל כלפי מטופלים, בני משפחתם ועמיתיו לעבודה, כפי שעולה מחומר הראיות. בחקשר זה, ראוי לציין, שחלק ממכתבי התודה לנקבל על יחסו למטופלים, ניתנו עוד לפני שנת 2003 ובלא קשר להליך הפלילי או המשמעתי ומרביתם של המסמכים האחרים, המתייחסים לנוהגו של הנקבל במסגרת עבודתו, לרבות מכתבו של ד"ר ויסברוד, נכתבו בקשר לפרישת הנקבל לנמלאות. אף שכאמור, הבאנו את אלה במסגרת שיקולינו, אנו מוצאים לנכון לציין, כי התקשנו ליישב בין התמונה העולה מחומר הראיות בדבר נתנו של הנקבל כלפי חורים וילדים במסגרת עבודתו, לבין האלימות שבה נקט כלפי בת זוגו ובעיקר כלפי ילדיה, בביתו.

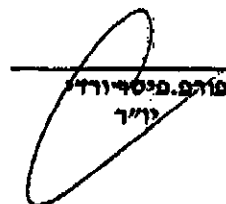
(ד) נסיבות חייו חקשות של הנקבל, גילו המתקדם והעובדה שהוא פרש לאחרונה לגמלאות, לאחר שנות עבודה רבות, שבמהלכן זכה להערכה רבה, הן על עבודתו המקצועית וחמסורה, הן על יחסו למטופליו והן על יחסיו עם עמיתיו לעבודה.

(ה) האמור בתסקיר המבחן, בדבר החשלוכות של התליית רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה, על הנקבל בפרס זה של חייו.

לאור כל האמור לעיל, אנו סבורים כי אמצעי המשמעת הראוי, בנסיבות העניין, הוא הרטאה.

עו"ד רוני רוזן
נציגת היועץ המשפטי
לממשלה

ד"ר יעקב אסף
נציג הסתדרות הרופאים

פרופ. מ. שליוור
יו"ר

לפיכך אנו רואים חשיבות ליד, שמעשיו של הנקבל יבואו לידי ביטוי, במקטת
אמצעי משמעת כגדו, הן של חומרת המעשים והן בשל חשיבותו של מסר
ברור כלפי ציבור הרופאים וכלפי הציבור בכלל, לגבי התנהגות אלימה של
רופא.

מאידך נתנו דעתנו לאלה:

(א) הזמן שהלך מאז ארץ הארועים, שבינם חוגשה הקובלנה, שבמהלך
עמד הנקבל לדין פלילי על מעשיו.

(ב) העובדה שהנקבל פנה מיוזמתו, לקבלת טיפול במרכז למניעת אלימות
ואת העולה מתוות "גת המטופלים במרכז", כי הנקבל לקח אחריות
למעשיו, פעל במסגרת זטיפול מתוך מוטיבציה גבוהה, סיים את הטיפול
בהצלחה ושב לחלל שותף חיים תקינה ושלווה.

(ג) אף שכאמור לא מדובר בארוע ארץ, אלא במעשים שבוצעו במהלך
כשנתיים וחצי, מדובר בתקופה שבה נקלע הנקבל למצוקה ומעשיו
בתקופה זו, עומדים בניגוד לאופיו ונהגו של הנקבל בכלל כלפי
מטופלים, בני משפחות ועמיתיו לעבודה, כפי שעולה מחומר הראיות.
בדקשר זה, ראוי לציין, שחלק ממסמכי התודעה לנקבל על יחסו
למטופלים, ניתנו ע"י לפני שנת 2003 ובלא קשר לחלק הפלילי או
המשמעתי ומרביתם של המסמכים האחרים, המתווססים לנהגו של
הנקבל במסגרת עבודה, לרבות מכתבו של ד"ר ויסברוד, נכתבו בדקשר
למשימת הנקבל למלא את אף שכאמור, הבאנו את אלה במסגרת
שיקולינו, אנו מוצאים לנכון לציין, כי התקשנו ליטש בין התמונה
העולה מחומר הראיות בדבר נהגו של הנקבל כלפי חורים וילדים
במסגרת עבודתו, לבין תאלימות שבה נקט כלפי בת זוגו ובקשר כלפי
ילדיו, בביתו.

(ד) נסיבות חייו הקשות של הנקבל, גילו המתקדם והעובדה שהוא פרש
לאחרונה לגמלאות, אחר שנות עבודה רבות, שבמהלך זכה להערכה
רבה, הן על עבודתו וזקצונית והמסורה, הן על יחסו למטופליו והן על
יחסיו עם עמיתיו לעבודה.

(ה) האמור בתסקיר המנון, בדבר החשלוכות של התלית רשיונו של הנקבל
לעסוק ברפואה, עליו קבל בפרק זה של חייו.

לאור כל האמור לעיל, אנו סבורים כי אמצעי המשמעת הראוי, בנסיבות
העניין, הוא פריחה.

עו"ד רוני הורן
נציגת היועץ המשפטי
לממשלה

ד"ר יו"ב אסף
נציג ו' התורה והאמנים

מנכ"ל מיסד ורד
יו"ר